

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z GEOGRAFII w Zespole Szkół nr 2

im. ppłk. dr Stanisława Kulińskiego w Wągrowcu

Przedmiotowy System Oceniania (PSO) z geografii ma na celu wspieranie rozwoju intelektualnego i osobowościowego ucznia. PSO z geografii jest zgodny z obowiązującymi od 1 września 2019 roku Wewnątrzszkolnymi Zasadami Oceniania (WZO) zawartymi w Statucie Szkoły.

PSO z geografii obejmuje:

- Formy oceniania postępów uczniów.
- Skalę oceniania.
- Tryb poprawiania ocen.
- Ustalenia dotyczące nieprzygotowania ucznia do zajęć.
- Inne kwestie dotyczące oceniania i ocen.
- Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny.

Formy oceniania postępów uczniów

1. **Sprawdzian** obejmujący zakres wiadomości i umiejętności zawarty w połowie działu z podręcznika, zapowiadany z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem i wpisany do terminarza w dzienniku elektronicznym.
2. **Praca klasowa** obejmująca wiadomości i umiejętności zawarte w jednym dziale podręcznika, zapowiadana co najmniej z tygodniowym wyprzedzeniem i wpisywana do terminarza w dzienniku elektronicznym.
3. **Test** obejmujący zakres wiadomości i umiejętności zawarty w połowie działu lub całym dziale z podręcznika, zapowiadany z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem i wpisany do terminarza w dzienniku elektronicznym.
4. **Test (zerowy) diagnostyczny dla uczniów klas pierwszych** obejmujący zakres wiadomości i umiejętności zawarty w podstawie programowej dla szkoły podstawowej, zapowiadany z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem i wpisany do terminarza w dzienniku elektronicznym – wynik testu wpisany jest do dziennika, ale nie liczony do średniej.
5. **Powtórki maturalne (zaliczenie maturalne)** obejmujące określony przez nauczyciela zakres wiadomości i umiejętności przewidziany w standardach egzaminacyjnych. co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem i wpisywana do terminarza w dzienniku elektronicznym.
6. **Próbna matura** - dopuszcza się możliwość zaliczenia maturalnego w formie próbnej matury pisemnej. Forma ta zapowiadana co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem i wpisywana do terminarza w dzienniku elektronicznym. Ocenie podlega tylko zrealizowany do tego czasu materiał.
7. **Kartkówka** polegająca na krótkim sprawdzeniu wiedzy i umiejętności obejmujących najwyżej trzy ostatnie tematy lekcyjne.
8. **Odpowiedź ustna** obejmująca sprawdzenie w formie ustnej wiedzy i umiejętności ucznia z bieżącego materiału lub w ramach lekcji powtórzeniowej.
9. **Zadanie domowe** obejmujące ocenę pracy ucznia wykonanej w domu.
10. **Praca na lekcji** – ocena obejmująca szeroko rozumiany wkład ucznia w proces nauczania na lekcji. Ocenie może podlegać zarówno aktywność na lekcji, jak i samodzielna lub grupowa praca uczniów na lekcji

11. **Praca projektowa** – praca przygotowana metodą projektu, może być wykonywana zarówno indywidualnie, jak i grupowo poza zajęciami szkolnymi. Uczniowie mają z reguły ustalony z nauczycielem okres czasu na przygotowanie takiego projektu.
12. **Aktywność** – wszelkie formy aktywności na lekcji geografii (zgłaszanie się do odpowiedzi, podawanie pomysłów rozwiązania problemu, itp.)
13. **Aktywność dodatkowa** – wszelkie formy aktywności mające miejsce poza lekcjami geografii, np. uczestnictwo w konkursach i olimpiadach przedmiotowych, uczestnictwo w pozalekcyjnych formach aktywności związanych z krajoznawstwem i upowszechnianiem różnych form turystyki, wykonanie pomocy naukowych do nauki geografii itp.

Skala oceniania

W ocenianiu stosuje się sześciostopniową skalę oceniania 1 – 6 (1 – ocena niedostateczna, 2 – ocena dopuszczająca, 3 – ocena dostateczna, 4 – ocena dobra, 5 – ocena bardzo dobra, 6 – ocena celująca). Wymagania procentowe na poszczególne oceny przedstawiają się następująco:

OCENA	TESTY, SPRAWDZIANY, PRACE KLASOWE, POWTÓRKI MATURALNE, KARTKÓWKI:	MATURA PRÓBNA TEST DIAGNOSTYCZNY	W PRZYPADKU OPINII/ORZECZEŃ Z PORADNI WNOSZĄCYCH O OBNIŻENIE WYMAGAŃ
NIEDOSTATECZNY	0% -39%	0% - 29%	0% - 19%
DOPUSZCZAJĄCY	40% -60%	30% - 49%	20% - 39%
DOSTATECZNY	61% -75%	50% - 65%	40% - 54%
DOBRY	76% - 90%	66% - 80%	55% - 70%
BARDZO DOBRY	91% - 99%	81% - 99%	71% - 89%
CELUJĄCY	100% I/LUB ZADANIE DODATKOWE	100% (PRACA BEZBŁĘDNA)	90% - 100%

- W przypadku wartości progowych, nauczyciel może wystawić ocenę z plusem lub minusem.
- W przypadku braku obecności podczas zaliczania zaplanowanej formy nauczyciel odnotowuje w dzienniku „0”. Jeśli uczeń nie uzupełni brakującej formy w ciągu dwóch tygodni od powrotu do szkoły nauczyciel może wpisać ocenę niedostateczną. W przypadku, gdy uczeń zaliczy formę nauczyciel usuwa z dziennika elektronicznego wpis „0”.
- W przypadku poprawy oceny niedostatecznej nauczyciel wpisuje ocenę pozytywną w kolumnie – POPRAWA (ocena niedostateczna nie jest usuwana)

Tryb poprawiania ocen

Uczeń ma prawo do jednorazowej próby poprawy oceny niedostatecznej z dużych form pisemnych (testy, sprawdziany, prace klasowe, zaliczenia maturalne). Uczeń jest zobowiązany przystąpić do poprawy tej oceny w terminie ustalonym z nauczycielem w terminie najwyżej dwóch tygodni od daty oddania ocenionych prac. W wyjątkowych sytuacjach, po uprzednim uzgodnieniu z nauczycielem, termin ten może ulec przedłużeniu.

Ustalenia dotyczące nieprzygotowania ucznia do lekcji

1. Wszelkie nieprzygotowania do lekcji oraz braki zadania domowego są odnotowywane w dzienniku elektronicznym, za pomocą wpisów „bz” i „np”.
2. Za nieprzygotowanie uważa się brak opanowania wiedzy i umiejętności z trzech ostatnich tematów lekcyjnych lub brak materiałów niezbędnych do pracy na lekcji.
3. Za brak zadania uważa się niewykonanie przez ucznia pracy domowej zadanej przez nauczyciela
4. Uczeń ma prawo do jednego nieprzygotowania lub braku zadania domowego w ciągu jednego semestru
5. W przypadku niewykorzystania możliwości nieprzygotowania w ciągu danego semestru, możliwość ta nie przechodzi na kolejny semestr.
6. Nieprzygotowanie powinno być zgłaszane przed lekcją.
7. W przypadku dłuższej nieobecności ucznia na zajęciach (np. z powodu choroby), uczeń ma prawo być nieprzygotowany na pierwszej lekcji po przyjeździe do szkoły i wówczas nie dokonuje się żadnych wpisów w dzienniku elektronicznym. Jednakże, uczeń jest zobowiązany zgłosić taką sytuację przed rozpoczęciem lekcji, podając powód nieprzygotowania, oraz uzupełnić braki do następnej lekcji. Nie dotyczy to obowiązku posiadania materiałów niezbędnych do pracy na lekcji.
8. W przypadku posiadania przez ucznia więcej niż jednego wpisu „bz” lub „np” w ciągu jednego semestru, nauczyciel ma prawo obniżyć ocenę śródroczną lub końcoworoczną, w stosunku do wskazań średniej ważonej w dzienniku elektronicznym.

Inne kwestie dotyczące oceniania i ocen

1. Uczeń może nie być klasyfikowany, jeżeli brak jest podstaw do ustalenia śródrocznej lub rocznej oceny klasyfikacyjnej z powodu nieobecności ucznia przekraczającej połowę czasu przeznaczonego na te zajęcia w okresie, za który przeprowadzana jest klasyfikacja. (Egzamin klasyfikacyjny Statut § 139).
2. Jeżeli uczeń otrzyma ocenę niedostateczną na pierwszy semestr, ma obowiązek zaliczyć materiał z pierwszego semestru w terminie wskazanym przez dyrektora szkoły.
3. Zarówno uczeń, jak i rodzic mają prawo wglądu do prac klasowych, sprawdzianów, testów i kartkówek ocenionych i gromadzonych przez nauczyciela.
4. Za udział w szkolnych i pozaszkolnych konkursach geograficznych uczeń jest nagrodzony oceną bardzo dobrą za aktywność, jeśli zaś jego sukces dotyczy szczebla wyższego niż powiat – oceną celującą.
5. Oceniając wiedzę i umiejętności uczniów nauczyciel uwzględnia zalecenia opinii/orzeczeń (zawarte w IPET) poradni psychologiczno-pedagogicznej (dostosowanie wymagań edukacyjnych/obniżenie wymagań edukacyjnych) oraz/lub bierze pod uwagę jednostkę chorobową, z którą zmagają się uczeń. Nauczyciel informuje ucznia, który został objęty pomocą psychologiczno-pedagogiczną o dostosowaniach wymagań edukacyjnych do jego możliwości.
6. We wszystkich kwestiach nieujętych w PSO, stosuje się ustalenia Wewnętrznych Zasad Oceniania (WZO), jako dokumentu nadrzędnego względem PSO.

Wymogi edukacyjne (kryteria oceniania) z geografii w klasach LO i T

Kryteria oceny ucznia:

1. Ocena niedostateczna (1)

Uczeń:

- nie zdobył podstawowych wiadomości i umiejętności określonych w podstawie programowej;
- nie interesuje się przebiegiem zajęć;
- nie uczestniczy w lekcji;
- opuszcza zapowiedziane formy sprawdzania wiedzy;
- nie wykonuje zadań domowych.

2. Ocena dopuszczająca (2)

Uczeń:

- ma fragmentaryczną wiedzę i podstawowe umiejętności określone w podstawie programowej;
- posługuje się mapą z pomocą nauczyciela;
- zna podstawowe terminy geograficzne;
- może mieć braki w opanowaniu programu nauczania, ale te braki nie są przeszkodą w dalszym zdobywaniu wiedzy;
- potrafi rozwiązać typowe zadanie o niewielkim stopniu trudności;
- słucha wykładu i określa jego tematykę.

3. Ocena dostateczna (3)

Uczeń spełnia kryteria stopnia dopuszczającego ponadto:

- ma niepełną wiedzę i podstawowe umiejętności określone w podstawie programowej;
- posługuje się samodzielnie mapą w niepełnym zakresie;
- zna i rozumie pojęcia;
- potrafi logicznie rozumować;
- potrafi odczytać i zinterpretować problem;
- potrafi rozwiązywać typowe zadania o średnim stopniu trudności;
- aktywnie słucha wykładu i potrafi go streścić.

4. Ocena dobra (4)

Uczeń spełnia kryteria stopnia dostatecznego ponadto:

- ma podstawową wiedzę i umiejętności określone w podstawie programowej, posługuje się nimi w typowych sytuacjach;
- potrafi analizować dane statystyczne;
- samodzielnie posługuje się mapą;
- umie dokonywać porównania;
- potrafi samodzielnie rozwiązywać typowe zadania;
- samodzielnie przedstawia wyniki swojej pracy w formie ustnej i pisemnej;
- aktywnie słucha wykładu, potrafi w punktach zapisać najważniejsze tezy.

5. Ocena bardzo dobra (5)

Uczeń spełnia kryteria stopnia dobrego ponadto:

- ma pełną wiedzę i umiejętności określone w podstawie programowej, posługuje się nimi w różnych sytuacjach problemowych;
- sam dostrzega i formułuje problemy;
- potrafi rozwiązać zadania nietypowe objęte programem nauczania;
- potrafi wskazać związek przyczynowo – skutkowy zjawisk występujących w przyrodzie;
- umie dokonać i uzasadniać uogólnienia;
- biegle posługuje się wszystkimi rodzajami map;
- biegle posługuje się zdobytymi umiejętnościami w zakresie wszelkich obliczeń – skala, współrzędne, dane statystyczne;
- potrafi zastosować posiadaną wiedzę do rozwiązywania zadań i problemów w nowych sytuacjach;
- samodzielnie rozwija swoje zainteresowania geograficzne;
- potrafi swoją wiedzą zainteresować innych;
- aktywnie wykorzystuje swoją wiedzę na lekcji i na zajęciach pozaszkolnych.

6. Ocena celująca (6)

Uczeń spełnia kryteria stopnia bardzo dobrego ponadto:

- proponuje nietypowe rozwiązania problemów;
- umie prowadzić dyskusję na zagadnienia problemowe;
- osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach geograficznych, kwalifikując się na wyższe szczeble;
- pomaga innym uczniom w zrozumieniu trudnych treści i umiejętności.

PSO obowiązuje od 01.09.2021